

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased in the UK (Mental Health Act 1983, 1990, 1994).

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with mental health problems. The UK Government has set out a strategy for mental health care (Department of Health 1999). The strategy is based on the following principles:

- People with mental health problems should be given the opportunity to live as fully as possible in their own homes and communities.
- People with mental health problems should be given the opportunity to take part in decisions about their care and to be consulted about their views.
- People with mental health problems should be given the opportunity to take part in decisions about their care and to be consulted about their views.

The strategy also sets out a number of objectives for the mental health services:

- To reduce the number of people with mental health problems who are admitted to hospital.
- To improve the quality of care for people with mental health problems.
- To improve the support and services available to people with mental health problems.
- To improve the way in which people with mental health problems are treated.

The strategy also sets out a number of actions that need to be taken to achieve these objectives:

- To improve the way in which people with mental health problems are treated.
- To improve the way in which people with mental health problems are treated.
- To improve the way in which people with mental health problems are treated.

The strategy also sets out a number of actions that need to be taken to achieve these objectives:

- To improve the way in which people with mental health problems are treated.
- To improve the way in which people with mental health problems are treated.
- To improve the way in which people with mental health problems are treated.

The strategy also sets out a number of actions that need to be taken to achieve these objectives:

- To improve the way in which people with mental health problems are treated.
- To improve the way in which people with mental health problems are treated.
- To improve the way in which people with mental health problems are treated.

WOLFGANG SCHORLAU • **Münih Komplosu**

WOLFGANG SCHORLAU 1951 doğumlu. Ticaret yüksek okulunda okurken '68 öğrenci hareketine katıldı. Uzun yıllar sanayide yöneticilik yaptıktan sonra 50 yaşında yazarlığa başladı. Başka romanları ve siyasi denemeleri de vardır fakat başarısını polisiye romanlarına borçludur. Özel dedektif Dengler'in ilk macerası olan *Mavi Liste*'yi (2003, Türkçesi: İletişim Yayınları 2016) 2015'e kadar yedi kitap daha izledi. Aralarında 2006 Almanya Polisiye Edebiyat Ödülü'nün de yer aldığı birçok ödül kazandı. Stuttgart'ta yaşıyor.

Yazarın web sitesi: <http://www.schorlau.de/>

Das München-Komplott

© 2009 Verlag Kiepenheuer & Witsch, Köln

Kitabın yayın hakları Onk Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

İletişim Yayınları 2371 • Dünya Edebiyatı 103

ISBN-13: 978-975-05-2037-2

© 2016 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2016, İstanbul

DIZI YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge

EDİTÖR Tamil Bora

YAYINA HAZIRLAYAN Onur Yener

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Hüsni Abbas

DÜZELTİ Melis Ofias

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelicink Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

WOLFGANG SCHORLAU

Münih Komplosu

Das München-Komplott

ÇEVİREN *Hulki Demirel*

Bütün dürüst polislere adanmıştır!

Biliyorum.

Hükümet darbesi olarak adlandırılan
(ve aslında, iktidarın koruma mekanizmaları olarak
harekete geçirilmiş bir dizi darbe olan) durumun
sorumlularının kimler olduğunu biliyorum.

12.12.1969 Milano katliamının sorumlularının
isimlerini biliyorum.

1974'ün ilk aylarında Brescia ve Bologna'da
gerçekleştirilen katliamların sorumlularının
isimlerini biliyorum.

İki ayın arasında ihtiyar generallere emirleri verenlerin
ve bunlara her türlü siyasi korumayı garanti edenlerin
isimlerini biliyorum.

Bütün bu isimleri biliyorum ve
sorumluluğunu taşıdıkları bütün bu hadiseleri
(kurumlara yapılan saldırıları ve katliamları).

Biliyorum.

Ama kanıtlarım yok; hatta ipuçları bile
yok elimde.

Biliyorum, çünkü bir entelektüelim, çünkü olan biteni
takip etme gayretinde olan bir yazarım.

Pier Paolo Pasolini

14 Ekim 1974 tarihli *Corriere della Sera* gazetesinden,
bugüne kadar aydınlatılmamış bir şekilde öldürülmesinden
birkaç ay evvel yayımlanmıştır.

İçindekiler

Giriş: Münih, Theresienwiese.....	11
Birinci Bölüm.....	17
İkinci Bölüm.....	89
Üçüncü Bölüm.....	273
Sonsöz.....	273
EK: SAHRA TALİMNAMESİ 30-31, 18 MART 1976 TARİHLİ EK B.....	275
BULMAK VE YARATMAK - BİR SONSÖZ.....	289

Kitaptaki dipnotların tamamı çevirmen tarafından yazılmıştır.

Giriş: Münih, Theresienwiese

Georg Dengler Bavariaring'in bir tarafından diğerine geçti. Öğleden önce güneşi yüzünü ısıtıyordu. Sakindi ortalık, pek az insan vardı sokaklarda, trafik de yok gibiydi. Sadece motoru düşük devirde çalışan, gümüşü bir Audi geniş caddeden yavaş yavaş yukarı tırmanıyordu. 1860 München futbol kulübünün tişörtlerini giymiş bir grup genç adam, çayırın kenarındaki ağaçların gölgesinde bisiklete biniyorlardı. Bisiklete binen gençlerden birkaçı, önündeki çocuk arabasını iterek karşılarından gelen genç bir kadına el salladı. Kadın onları hiç fark etmemiş gibi davrandı, ancak bisikletçiler yanından geçip gittikten sonra hafifçe gülümsedi. Dengler'in yüzünde de müstehzi bir gülümseme belirdi gayriihtiyari. Kendisini dinlenmiş ve rahat hissediyordu. Ne kadar güzel bir gün, diye düşündü.

Bir iki adım daha attıktan sonra durdu. Hedefine ulaşmıştı. Corten çeliğinden dev bir levhanın, yarım daire şeklinde çevresini çizdiği alanın ortasında yer alan gri anıt-taşın üzerinde "26.9.1980 Bomba Saldırısının Kurbanlarının Anısına" yazıyordu. Her yerde –zeminde ve çelik levhanın üzerinde– şarapnelleri temsilen küçük metal parçacıklar yerleştirildiğini gördü. Bu parçacıkların saldırıda kullanılan bombadan arta kalanlar olabileceğini düşünmek içini ürpertti. Korkunç bir patla-

manın ölümcül silahları. Anıt, çevresinde birkaç çiçek olmasa Dengler'e iyiden iyiye can sıkıcı gelecekti.

Nordic-Walking-Look içerisinde, kadınlı erkekli bir grup karşı yönden ona doğru geldi. Asfaltla kaplı zeminde ritmik olmayan sesler çıkıyordu kullandıkları sopalar. Yüksek sesle konuşuyor, gülüyor, şakalaşıyorlardı, kısa bir süre sonra Ring'in diğer tarafında gözden kayboldular. El ele tutuşmuş iki sevgili meydana ağır adımlarla dolaşıyordu.

Güneş gözünü aldı Dengler'in.

Bir anda kocaman bir alev sütunu gördüm, yirmi metre kadar yükseldi.

Dengler derin bir nefes aldı burnundan. Havada papatya ve ismini bilemediği başka birtakım otların kokusu vardı. Bu çorak arazi hâlâ, bir zamanlar olduğu çayırılığı hatırlatıyordu insana, hem de artık her köşesinde uçak pisti genişliğinde asfaltlanmış yollar olmasına rağmen. Aşağı yukarı yüz metre ileride, çakılla kaplanacak yeni alanlar yaratmak için toprağı kaldıran küçük, kırmızı kepçeyi fark etti. Ama her şeye rağmen hâlâ bir çayır, diye düşündü Dengler.

Paten kayan bir çift geçti yanından. Parlak siyah bir kumaştan dar birer şort giymişti ikisi de, el ele tutuşmuşlardı, Dengler genç adamın âşık gözlerini gördü ve güzel kadının parlak gülümseyişini. Sokağa geldiklerinde önce şık bir hareketle durdular, ellerini bırakmadan kaymaya devam ettiler sonra ve yolun diğer tarafına geçtiler.

Bütün çayırılığı sarsan korkunç bir patlama geldi arkasından.

İlk bir yaz sonu akşamıydı muhtemelen. O akşam. Hafif bir yağmur yağmıştı. Keyifli, hoş bir yağmur; *Oktoberfest*'in tadını kaçırmamıştı, hatta herhalde insanlar daha ziyade müteşekkir olmuşlardı yağmura, getirdiği serinlik için.

Bir ölüm sessizliği kapladı ortalığı önce, ardından çılgınlıklar duyuldu.

Gözlerini kapadı, neredeyse otuz sene önce, o akşam, yaşananları tahayyül etmeye çalıştı. Neşeli kadınlar, çakırkeyif erkekler –bazıları herhalde çakırkeyiften daha çok sarhoş– ve çocuklar. Hepsi ya diz dize, omuz omuza, balık istifi oturuyorlar

ya da iğne atsan yere düşmez bir kalabalıkta, sıkışık nizam hareket halindedir. Neredeyse çeyrek milyon insan var çayırdaki. Geç olmuş, saat onu biraz geçiyor. Dönmedolap hâlâ dönüyor, korku tüneline kulak tırmalayan çığlıklar yükseliyor. İnsanlar kalabalık gruplar halinde çıkışa yönelmeye başlamışlar bile. *Fest*, bir saat içerisinde bugünlük sona erecek.

Güzel bir gün.

Dengler gözlerini kırıştırdı, güneş yüzünü, göğsünü ve bacaklarını ısıtmıştı. Üzerinde bir jean ve beyaz bir keten gömlekti vardı. Dün akşam kendisine verilen dosyayı koltuğunun altına sıkıştırmıştı. Raporları okumuştur, gazete haberlerini ve soruşturma tutanaklarını da.

Az önce önümde duran adam bir anda on metre arkama uçmuş, yerde yatıyordu, iki bacağı da kopmuştu.

Dengler meydanda göz gezdirdi. "Özel amaçlı açık alan". Çayırın resmi merciler indindeki isminin şu anda tekrar aklına gelmesi ne tuhaftır. Dün akşam yaptığı görüşmeyle mi ilgiliydi bu acaba?

Sadece bağırdım avazım çıktığı kadar, kafam koptu zannettim. Her yerde insanlar yatıyordu, paramparça insanlar; kolları, bacakları, kafaları kopmuştu.

Asfaltlanmış yolda yürümeye başladı. Bütün çayırın etrafını bir kere dolaşmak istiyordu. Bir patenci geçti yanından telaşsız bacak hareketleriyle, sanki zeminden güç alarak kendisini ileriye atmak ister gibiydi. Biraz ötede bir model uçak birbiri ardına daireler çiziyordu.

Tam önümde bir çocuk yatıyordu. Vücudu lime lime olmuş, karnı açılmıştı.

Gecenin geç saatlerine kadar okumuştur dosyayı Dengler, uykuya dalana kadar yakasını bırakmamıştı buna benzer sahneler ve şimdi tekrar ele geçiriyorlardı zihnini. Resimler, sesler, çığlıklar ve kan kokusu.

Bombanın, çiviler, vidalar, somunlar ve başka köşeli metal parçalardan oluşan ölümcül muhtevası kırk metreden uzaklara kadar uçmuştu.

Dengler bir karar vermek zorundaydı. Bu cürümlerle uğraşmak

istiyor muydu? 13 insanın öldüğü, 68'i ciddi biçimde ağır olmak üzere toplam 200 insanın yaralandığı, Federal Almanya tarihinin bu en büyük terör hadisesiyle?

Ana giriş kapısının hemen yakınlarında duruyorduk – bir anda bir ışık mantarı görüldü ve inanılmaz bir rüzgâr oluştu. Kalabalıkta o kadar sıkışmıştık ki yere düşmemiz mümkün değildi. Zemin baktım – kan, kan, her yer kanla kaplıydı.

Mavi dosyada resmi evrakın sadece küçük bir kısmı ve özellikle de basında çıkan haberler yer alıyordu, böyle söylemişlerdi Dengler'e, sonra da devam etmişlerdi: Bizimle çalışmayı kabul ederseniz davayla ilgili bütün evrakı göndereceğiz size, 80'den fazla dosya.

Basınç dalgası bir satıcının elinden piyango biletlerini uçurmuştu. İnsanlar kan revan içerisinde çılgınlık atarken adam, delirmiş gibi, uçup giden biletlerinin peşinden koşuyordu.

Çayırı bölen asfalt yoldan aşağıya doğru yürüdü. Meydana kaykaycılar için bir dizi, *halfpipe* denilen rampa yerleştirilmişti. İki delikanlı hareket halindeki kaykaylarından havaya sıçradı, kendi eksenleri etrafında dönüp tekrar kaykaylarının üzerine indi ve kaymaya devam etti. Rampanın sonuna geldiklerinde döndüler ve ardından aynı aksiyonu tekrarladılar.

Çok cömert davranmışlardı ona. Bayerischer Hof'da bir süt ayırmışlardı, dün akşam yemeğini otelin çatı katındaki Dachgarten'da yemişlerdi, yani ihtimam göstermişlerdi Dengler'e. Sonra başkan şunları söylemişti: Yardıma ihtiyacımız var. Arzumuz sizinle çalışmak. Münih *Oktoberfest* saldırısını bizim için bir kere daha araştırmanızı istiyoruz.

Uzuvlarını kaybetmiş insanlar çılgınlık atarak kendi kanları içerisinde yuvarlanıyordu her köşede. Önce on iki yaşında bir çocukla ilgilendim. Karnına parmak kalınlığında bir metal parçası saplanmıştı.

Uzun süre polis olarak çalışmıştı Dengler. Sayısız ölü görmüştü. İnsanları vurup öldürmüştü. Ama o akşam yaralıların çılgınlıkları kulaklarında çınladı ve bir kan gölünde yürüdü bata çıka.

Teresa çayırını Matthias-Pschorr Strasse yönünde terk eder-

ken bir kere daha durdu, dönüp baktı. St.Paul kilisesi, sanki vaktiyle özellikle fotoğrafçılar için cazip bir obje oluştursun diye inşa edilmiş gibi, tepeden bakıyordu etraftaki bütün çatılara. Ona verdikleri numarayı aradı.

“Düşünmek için zamana ihtiyacım var,” dedi. “İki gün.”